

Nuorten Työtuki ry

YTY-projekti

Hankekuvaus 2013

HANKKEEN TAUSTAA

Nuorten Työtuki ry on toiminut välityömarkkinoilla yli kymmenen vuoden ajan tarjoten pitkään työelämän ulkopuolella olleille tai ensi kertaa työelämään pyrkiville työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen asiakkaille matalan kynnyksen työskentelypaikkoja. Hanke on valmisteltu vastaamaan Turun talousalueen työttömyyden ongelmiin huomioimalla asiakkaiden yksilölliset tarpeet sekä viranomaisstahojen esittämät toiveet ja tavoitteet. NTT:llä on pitkä kokemus työstä työttömyyden ehkäisyssä, työhön ohjauksessa ja kielenopetuksessa. Yhdistyksellä on laaja yhteistyöyritysten verkosto, jota lähdetään kasvattamaan sekä syventämään entisestään kummiyritystoiminnan kautta. Verkostosta on hyötyä asiakkaiden ohjaamisessa kohti työmarkkinoita.

Toiminnassamme painotetaan tasa-arvoisuutta, monikulttuurisuutta ja ekologisuutta edistäviä työtapoja.

MATALAN KYNNYKSEN TYÖPAJAHANKE

KOHDERYHMÄ

Hankkeen kohderyhmään kuuluvat Turun seudulla asuvat työttömät: kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat. Vuosittain hankkeen palveluja tarjotaan 90–150 henkilölle. Sopimusten pituus vaihtelee kunkin asiakkaan tilanteen ja tarpeiden mukaan, ja siitä sovitaan yhdessä asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

Työsuhde voi olla muodoltaan palkkatuettu työ tai muu työmarkkinatoimenpide tai sosiaalitoimen työosuus-/ahkeruusraha. Palkkatuetussa työsuhhteessa olevien määrää tullaan kasvattamaan mahdollisuuksien mukaan. Työaika on klo 8:30–14:00 ja palkkaus työehtosopimuksen mukainen.

HANKKEEN KESTO, TOTEUTUSPAIKKA ja TAVOITTEET

Hankkeen kesto on kolme vuotta ja hanke toteutetaan Turun seudulla. Hankkeessa valmennetaan kohderyhmään kuuluvia henkilöitä työmarkkinoiden käyttöön tai tarvittaessa ohjataan eteenpäin muihin, työllisyyteen tähtääviin toimenpiteisiin, esim. koulutukseen. Hankkeen tavoitteena on yhteistyössä työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen sekä tarvittaessa myös muiden asiantuntijoiden kanssa saada selville niitä esteitä, jotka estävät asiakkaan työllistymisen. Jokaisen asiakkaan tulisi jakson aikana edetä kohti omia, hänelle asetettuja työllisyystavoitteita.

Yksi hankkeen päämääristä on asiakkaan aktiivisuuden lisääminen, koska se auttaa myös muiden asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Aktiivisuuden lisääminen määrittyy jokaisen asiakkaan lähtökohtien ja tavoitteiden mukaan ja tarkoittaa siksi eri asiakkaille hiekan eri asioita: Joillekin asiakkaille aktiivisuuden lisäämistä on jo se, että he saapuvat säännöllisesti työskentelypaikalle ja saavat siten kiinni ns. normaaleista arkirutiineista. Työmarkkinoille nopeammin tähtäävillä aktiivisuus taas voi olla tehokkaampaa työpaikan etsimistä tai koulutukseen pyrkimistä, ja tähän he tarvitsevat kannustusta ja ohjausta.

HANKKEEN SISÄLTÖ

Hanke koostuu seuraavista toiminnoista: **työpajatoiminta, työelämään sopeuttaminen, yksilövalmennus, työelämätietous ja suomen kielen opetus maahanmuuttajille.**

Matalan kynnyksen työpajalla työskentely alkaa asiakkaiden taitojen kartoituksella ja työhön opastuksella. Työhön opastuksessa kaikki työpajalla työskentelevät perehdytetään mahdollisimman hyvin työturvallisuusasioihin ja työpaikan yleisiin pelisääntöihin. Taitojen kehittymistä ja yleistä työssä pärjäämistä seurataan yhdessä asiakkaan sekä työ- ja elinkeinotoimiston / työvoiman palvelukeskuksen yhteyshenkilön kanssa. Työpajajakson päätyttyä asiakas saa kirjallista palautetta osoittamastaan osaamisesta. Tärkeä osa koko prosessia on asiakkaiden oma arviointi taidoistaan ja kehittymisestään, ja se toteutetaan välitai loppuhaastattelun yhteydessä ohjaamalla asiakas täyttämään itsearviointilomake.

Työpajatoiminta jakautuu puu, rakennus- ja tekstiiliverstaaseen sekä kirpputoritoimintaan.

Puu- ja rakennusverstaalla valmistetaan erilaisia lahja- ja käyttöesineitä myyntiin. Sen lisäksi tehdään asiakastöinä mm. remontti-, purku-, muutto-, maalaus- ja puutarhatöitä sekä kunnostetaan ja kasataan kalusteita asiakastilausten mukaan.

Tekstiiliverstaalla tehdään omaan myymälään monenlaisia ompelutöitä ja käsitöitä, tutustutaan erilaisiin käsityötekniikoihin sekä huolehditaan tilojen siisteydestä ja henkilökuntakahvilasta. Tekstiiliverstaalla tehdään myös asiakastilausten mukaan korjausompelutöitä ja esim. verhojen tms. kodintekstiilien ompelua. Kaikissa toiminnoissa pyritään käyttämään kierrätysmateriaalia raaka-aineena mahdollisimman paljon. Ekologisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota myös lajittelemalla ja kierrättämällä syntyneet jätteet.

Kirpputorilla henkilökunnan tehtäviin kuuluu asiakaspalvelutyötä, somistusta, hinnoittelua, kahvilan hoitoa, puhtaanapitoa ja kiinteistönhuoltoa sekä myymälän logistiikan hoitoa.

Työtoiminnan osuus kokonaisuudessa on erittäin tärkeä. Työelämän pelisäännöt muuttuvat jatkuvasti ja pitkään jatkunut poissaolo työelämästä tai suomalaisen työelämän, kulttuurin ja sääntöjen tuntemattomuus voi muodostua työllistymisen esteeksi.

Työskennellessään NTT:llä asiakkaat oppivat myös työaikojen noudattamista, käyttäytymistä työpaikalla, tuottavuutta ja muita työelämän käytäntöjä. Jakson aikana voidaan selvittää henkilön työkykyä yhteistyössä työvoimaviranomaisten ja muiden viranomaisten kanssa. Lisäksi autetaan asiakasta tukemalla säännöllisen päivärytmin saavuttamista. Tämän ja jaksoon liittyvien muiden toimintojen avulla voidaan vaikuttaa henkilön ja hänen koko perheensä elämäntilanteeseen.

Työtoiminnoissa työskentelevät eri-ikäiset ja eri kulttuuritaustoista olevat asiakkaat yhdessä. Näin jokaisella on tilaisuus oppia jotakin toisilta ja samalla kaikki oppivat suvaitsevaisuutta sekä monikulttuurisessa työympäristössä työskentelyä. Hankkeessa pyritään ylläpitämään mahdollisimman tasapainoista ikä-, sukupuoli- ja kansallisuusjakaamaa.

Työelämä tietoutta jaetaan tietoisuustyyppisesti lähinnä henkilökohtaisena ohjauksena työn ohessa. Lisäksi tehdään tarvittaessa tutustumis- tai yrityskäyntejä ja osallistutaan erilaisiin tapahtumiin.

Tärkein osa **työelämään sopeuttamista** on kuitenkin työtoiminta, johon kuuluu suomalaiseen työkuulttuuriin totuttautuminen normaaleine työpaikan sääntöineen ja velvollisuuksineen. Tavoitteena on, että jokaisen asiakkaan ammatillinen osaaminen lisääntyy ja että jokainen oppii ymmärtämään ja noudattamaan työnantajan laatimia ohjeita ja sääntöjä, jotka koskevat normaalin työelämän pelisääntöjä.

Pyrkimyksenä on, että mahdollisimman moni asiakkaista pääsee lyhytkestoiseen harjoitteluun johonkin yhdistyksen yhteistyö/kummiyrityksistä. Tällaisten lyhyiden jaksojen aikana asiakkailla on mahdollisuus tutustua erilaisiin työpaikkoihin ja –tehtäviin. Yhteistyöyritykset toimivat mm. seuraavilla aloilla: kiinteistöhuolto, maalaus, logistiikka, mainonta, painaminen, vesijohto/LVI, ompelu, rakentaminen, maahantuonti, isännöinti. Tavoitteena on asiakasta kiinnostavan alan löytäminen ja/tai alalle soveltuvuuden testaaminen. Työjakson jälkeen palkkatyöhön vapaille markkinoille jatkavien asiakkaiden määrä vaihtelee vuosittain.

Hankkeeseen osallistuville tarjotaan **yksilövalmennusta**. Jo jakson alussa yksilövalmentaja tutustuu asiakkaan taustatietoihin, selvittää hänen tavoitteitaan ja laatii suunnitelmia tavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä asiakkaan kanssa. Tavoitteet pilkotaan pieniksi osatavoitteiksi, joita on helpompi saavuttaa, ja yhdessä edetään askel kerrallaan.

Yksilövalmennukseen kuuluu työnhaussa sekä ammattikoulutukseen ja työvoimapolitiittisille kursseille hakemisessa avustaminen sen mukaan, millaista apua ja ohjausta asiakas kaipaa. Yksilövalmentaja esim. päivittää asiakkaan työnhakuasiakirjat tai ohjaa tätä niiden laatimisessa. Lisäksi asiakkaan ansioluettelo viedään työ- ja elinkeinotoimiston CV-pankkiin, mikäli asiakas antaa siihen luvan. Asiakkaille järjestetään tarvittaessa myös lyhytkestoisista täsmäkoulutusta hygienia-, puhdistus-, työturva- ja tulityöaloilta sekä asiakaspalvelusta ja pintakäsittelystä.

Työikäisten asiakkaiden työllistyminen on hankkeen tärkein tavoite ja siksi jakson puolivälissä pohditaan yhteistyössä työvoimaviranomaisen ja kunkin asiakkaan kanssa jatkosuunnitelmia ja sitä, mihin hän siirtyy sen jälkeen, kun jakso NTT:llä päättyy. Jakson lopussa keskusteluun osallistuu myös työnohjaaja, sillä hänelle muodostuu yleensä aika nopeasti käsitys siitä, millainen asiakkaan motivaatio työntekoon on, millaisia taitoja häneltä löytyy ja mitä hänelle voisi suositella jatkossa. Käyty keskustelu kirjataan ja toimitetaan asiakkaan lähettäneelle työvoimaviranomaiselle.

Yksilövalmennuksessa otetaan huomioon aina kokonaisvaltaisesti asiakkaan tarpeet. Ohjausta annetaan henkilökohtaisesti työn ohessa ja se voi olla esim. yhteistyötä sosiaali-toimen, KELAn, työvoimaviranomaisten, lastensuojelun tms. tahon kanssa ja asiointia kyseisten viranomaisten luona. Yksilövalmennukseen voi kuulua myös neuvontaa eri etuuk-sien hakemisessa.

Hyvä peruskunto ja terveelliset elämäntavat ovat positiivisen mielen perusta ja siksi jakson aikana asiakkaille tarjotaan ohjattua taukoliikuntaa sekä kerrotaan säännöllisesti Turun kaupungin liikuntapalveluiden tarjonnasta.

Oma suomen kielen opettajamme arvioi aluksi jokaisen maahanmuuttaja-asiakkaan kieli- taidon ja laatii sen pohjalta jokaiselle henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jonka mu- kaan **suomen kielen opetus** etenee. Opetus järjestetään pienryhmissä, joissa on helppo ottaa huomioon asiakkaiden erityistarpeet ja -toiveet. Opetuksessa sovelletaan esim. toi- minnallisia menetelmiä. Siten pyritään huomioimaan erilaiset oppijat ja oppimistyyli- t sekä mahdolliset oppimisen haasteet. Opetus järjestetään asiakkaiden työajalla. Kielen opetu- sen yhteydessä voidaan käsitellä myös ajankohtaisia arjen taitoihin, yhteiskuntatietouteen tai suomalaiseen elämäntapaan liittyviä kysymyksiä.

Toinen suomen kielen oppimisen kannalta tärkeä asia on se, että työpajoilla käytettävä kieli on suomi. Tämä antaa asiakkaille valmiuksia selviytyä arkipäivän keskustelutilanteista suomen kielellä. Myös kulloinkin tekeillä olevaan työhön liittyvät sanat tulevat konkreet- tisesti tutuiksi ja osaksi aktiivista sanavarastoa. Työpajajakson päätyttyä suomen kielen opettaja laatii työvoimaviranomaisille yhteenvedon asiakkaan kielitaidosta, jatkosuosituk- sista sekä niistä mahdollisista erityistarpeista, joita asiakkaalla on kielen opiskelussa.

HANKKEEN HENKILÖSTÖ

Hankkeen toteutuksesta vastaavat projektipäällikkö, projektisihteeri, suomen kielen opetta- ja sekä työnohjaajat.

Projektipäällikön tehtäviin kuuluu hankkeen markkinointia, suunnittelua, puu- ja raken- nusverstaan työnjohtoa sekä yksilövalmennusta.

Projektisihteeri vastaa hankkeen taloushallinnollisista tehtävistä ja koulutuksen suunnit- telusta sekä tekstiilipajan työnjohdosta. Lisäksi hänen toimenkuvaansa kuuluu yksilöval- mennukseen liittyviä tehtäviä.

Suomen kielen opettaja vastaa kielenopetuksesta ja sen suunnittelusta sekä maahanmuuttaja-asiakkaiden yksilövalmennuksesta. Lisäksi hän ohjaa tarvittaessa kaikkia asiakkaita työ- ja koulutushakemuksien laatimisessa.

Työnohjaajat vastaavat oman sektorinsa ohjauksesta ja koulutuksista sekä tukevat asiakkaita yhteistyössä yksilövalmentajan kanssa.

HANKKEEN SEURANTA, ARVIOINTI JA TULOT

Hanketta seurataan, arvioidaan ja kehitetään viikkopalavereissa sekä ohjausryhmän kokouksissa, joissa käsitellään hankkeen toteutumista. Asiakkaiden taitojen kehittymistä ja työssä pärjäämistä seurataan koko työ-jakson ajan ja arviointi tehdään jakson alussa, puolivälissä ja lopussa. Asiakas arvioi myös itse omia taitojaan. Loppuarvioinnit toimitetaan työvoimaviranomaiselle jakson päätyttyä.

Hankkeen kautta saatavat tuotot tulevat työsuorituksista. Osa tuloista tulee yhdistyksen muun varainhankinnan kautta. Näillä tuloilla katetaan sellaisia kustannuksia, joihin ei saada tukea muualta, esim. materiaalihankinnat ja pienet konehankinnat.

KUSTANNUSTEN LASKENTAPERUSTEET

Yhdistyksen käytössä tiloja on 665 m². Työtiloja on yhteensä 292,50 m², josta opetuskäytössä on puolet eli 146,25 m². Työtiloja käytetään jonkin verran myös hankkeen ulkopuoliseen toimintaan, johon on varattu aikaa hankkeen työajan ulkopuolelta. Ulkopuolisen käytön osuudeksi on näin laskettu puolet työtilan vuokran osuudesta.

Toimisto- ja opetustiloja on 375,50 m² sekä puu- ja rakennusverstaan opetuskäyttöön varattu tila 146,25 m² eli yhteensä 503,75 m².

Puhelinkulut ja verkkoyhteydet ovat hankkeen käytössä kokonaisuudessaan. Matkapuhelimista kaksi numeroa on muussa käytössä, loput hankkeen käytössä.

Polttoainekulujen maksamiseen tarkoitetuista korteista kaksi on hankkeen käytössä ja yksi hankkeen ulkopuolisessa käytössä.

Tarvikehankinnat kirjataan ostohetkellä sille kustannuspaikalle, johon ne on tehty.

Kirjanpitokulut kirjataan aluksi hankkeelle ja joulukuussa tehdään tase sen mukaan, miten toiminta on jakautunut vuoden aikana. Hankkeen osuus on selkeästi suurin. Neljännesvuosittaiset tilintarkastuskulut kuuluvat hankkeelle, mutta vuoden lopussa tehtävä koko vuoden tilintarkastus jaetaan hankkeen ja muiden toimintojen kesken samassa suhteessa kuin kirjanpitokulutkin.

YHTEISTYÖTAHOT

Hanke toteutetaan yhteistyössä Turun seudun työ- ja elinkeinotoimistojen sekä työvoiman palvelukeskuksen kanssa. Niiden kautta asiakkaat ohjautuvat hankkeen piiriin. Nuorten TyöTuki ry kuuluu Valtakunnalliseen Työpajayhdistykseen, joka on vuonna 1997 perustettu työpajakentän ja sosiaalisen työllistämisen toimialan kehittämiseen erikoistunut järjestö. Toimimme yhtenä asiantuntijaorganisaatiokumppanina sen Maahanmuuttajatyö työpajoilla –hankkeessa. Hankkeen tarkoituksena on tuottaa opaskirja työpajoille maahanmuuttajatyön hyvistä käytännöistä.

YHTEISTYÖ TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTOJEN KANSSA

Hankehakemus on yksilöity, eikä hanke liity työhallinnon kanssa tehtyyn aiesopimukseen tai kumppanuushankkeeseen.

Asiakkaat ohjautuvat hankkeeseen Turun seudun työ- ja elinkeinotoimistojen sekä työvoiman palvelukeskuksen kautta. Asiakkaan taitojen kehittymistä ja yleistä työssä pärjäämistä seurataan yhdessä asiakkaan kanssa. Työpajakson alussa yksilövalmentaja laatii asiakkaan tavoitteiden saavuttamista tukevia suunnitelmia yhdessä asiakkaan kanssa. Työpajakson aikana asiakasta kannustetaan suunnittelemaan tulevaisuuttaan mm. ohjaamalla häntä hakeutumaan koulutukseen tai etsimään työpaikkaa. Jokaisella asiakkaalla on yksilöllinen elämäntilanne ja siksi tukeminen ja aktivointi ovat kaikille hieman erilaisia prosesseja. Tämä huomioidaan niin yksilövalmennuksessa kuin pajatyöskentelyssäkin.

Yhteistyötä työvoimaviranomaisten kanssa tehdään myös raportoimalla asiakkaiden poisoloista viranomaisten edellyttämällä tavalla.